

*Vrienden van
Middachten*

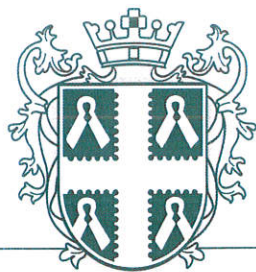
Stichting Vrienden van Middachten
Landgoed Middachten 3
6994 JC De Steeg

telefoon : 026 4952186
fax : 026 4955115
e mail : info@middachten.nl
www.vriendenvanmiddachten.nl

Stichting Vrienden van Middachten

Jaarverslag 2021

Bestuur

Bestuurslid Helene Bremer is sinds 1 september 2021 voor een jaar aangesteld als adjunct conservator. Dit was mogelijk door een bijdrage vanuit het Mondriaanfonds. In verband hiermee is zij uit het bestuur getreden om een dubbele rol te voorkomen. Zij neemt nog regelmatig deel aan de bestuursvergadering als adviseur vanuit haar nieuwe rol. Per 31 december 2021 bestond het bestuur uit:

R.C. König, voorzitter

M.E. Pieterse - van Baars, secretaris

G. van der Burg – Berendsen, lid

F.W.F.L. Graf zu Ortenburg, lid

J. Jansen, lid

R. Roelfzema, lid

Het bestuur kwam driemaal bijeen te weten op 1 maart, 7 juli en 3 november. De vergaderingen van 1 april en 7 juli zijn ook bijgewoond door gravin Ortenburg. Bij alle vergaderingen was rentmeester A.T. Fennema aanwezig.

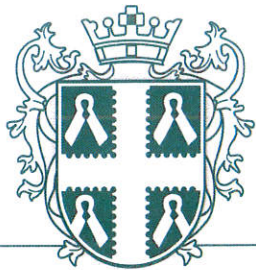
Op de vergaderingen zijn de invulling van de openstelling en activiteiten, het vriendenbeleid en de inzet van vrijwilligers terugkerende onderwerpen. In de vergadering van 1 april is de Governance Code definitief vastgesteld. In de najaarsvergadering zijn de verschillende projecten in de tuin besproken, waar in 2022 een vriendenbijdrage aan zou kunnen worden besteed. In deze vergadering kwam ook de opvolging van bestuurslid G. van der Burg aan de orde, die volgens het rooster zal aftreden als bestuurslid.

Beheercommissie

Onder de verantwoording van de stichting functioneert een beheercommissie van de tuin, onder de leiding van de heer J. Hekman. Het doel van deze commissie is om overheden en deskundigen te betrekken bij het beheer van de tuin. De beheercommissie kwam in 2021 driemaal bij elkaar. Vanuit Scalabor, de werkgever van een flink aantal medewerkers in de tuin, heeft de heer H. Bakker zitting genomen in de commissie. Paul Klein Gunnewiek, tuinbaas van Middachten, ontving een speldje ter gelegenheid van 25 jaar lidmaatschap van de beheercommissie.

Droogte op de buitenplaats

Gedurende de vergaderingen kwam het gevolg van de klimaatverandering regelmatig aan de orde. De verdroging heeft veel effect op de buitenplaats. Dit is zichtbaar in de slotgracht, maar ook bij het omwaaien van een eik bij de orangerie is de verdroging een belangrijke oorzaak. In samenwerking met veel partijen (Vitens, RWS, I&M, Twickel, Doesburg, gemeente Rheden en agrariërs) wordt gewerkt aan een vervolg op project Havikerpoort (MIRT proces) om de mogelijkheid landbouw

Vrienden van
Middachten

Stichting Vrienden van Middachten
Landgoed Middachten 3
6994 JC De Steeg

telefoon :026 4952186
fax :026 4955115
e mail : info@middachten.nl
www.vriendenvanmiddachten.nl

transitie, erosie van de rivier en de verdroging in het gebied tegen te gaan en de verduurzaming van de landbouw te bevorderen. Het is een complexe materie gericht op meer water in het gebied met veel onduidelijkheden, maar zeer noodzakelijk.

Stormschade aan de oranjerie door omvallende eik in voorjaar 2021

Activiteiten

COVID 19 bleef ons ook in 2021 parten spelen. Gedurende het jaar wisselden de overheidsvoorschriften ten aanzien van activiteiten. De faunadag, openstelling van het huis en (wederom) de kerstopenstelling moesten worden afgelast.

Expositie 400 jaar tuingeschiedenis

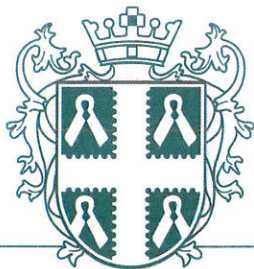
Het jaarthema was in 2021 gericht op de tuin, mede gezien de wens een extra dimensie aan een tuinbezoek toe te voegen door middel van een audiotour met informatie over de bijzondere geschiedenis van de tuinen en het toelichten van de tuinarchitectuur en beplanting door de eeuwen heen. Traditioneel element van het jaarthema was een presentatie van beeldmateriaal uit de collectie van Middachten in de orangerie. De audiotour werd mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds, de overige programmering werd financieel ondersteund door de Provincie Gelderland.

Audiotour

Met behulp van vrijwilligers is een aantal teksten over de geschiedenis en indeling van de tuin ingesproken. Er is geïnvesteerd in audioapparatuur die kan worden uitgedeeld. Het bepalen van de locatie van de luisterpunten in de tuin en het plaatsen van de paaltjes was een aspect dat veel aandacht heeft gekregen. Verder is er een (nieuwe) tuinplattegrond gemaakt met daarop de plaats van de verschillende luisterpunten. Twee instructiemiddagen voor de vrijwilligers werden georganiseerd. De vrijwilligers konden de tour als eerste uitproberen, waar vrijwel door iedereen gehoor aan werd gegeven. Gedurende het seizoen is door een groot aantal bezoekers gebruik gemaakt van de audiotour, waarbij zij veelal de hele tour beluisterden. Hiermee is voor de bezoeker een belangrijk element aan het tuinbezoek toegevoegd.

Lezingen

Op vier zondagen in augustus hebben publiekslezingen plaatsgevonden in de squashhal. Vier sprekers werden hiervoor benaderd die elk een uur spraken over een bijzonder aspect uit de tuingeschiedenis. Sprekers waren Carla Teune, Heimerick Tromp, Peter Verhoeff en Hélène Bremer. Telkens was er een gastheer/-vrouw aanwezig. Helaas was het aantal deelnemers aan de lezingen vanwege de nog steeds geldende corona-maatregelen beperkt tot 20 bezoekers per lezing.

Bruikleen beelden van Spronken

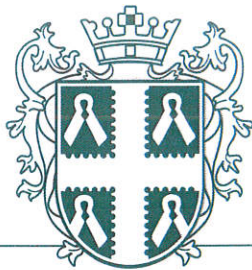
Ten behoeve van de tuinopenstelling is een tweetal beelden van wijlen Arthur Spronken door de familie Spronken in bruikleen gegeven. Het 'kubistisch paard' en de 'staande man' stonden opgesteld nabij de Oostparterre in de tuin en waren gedurende de tuinopenstelling te bewonderen door het publiek.

Theeschenkerij en winkel

De orangerie is tijdens het gehele openstellingsseizoen bemenst door een vaste groep vrijwilligers. Er is een vrijwilliger bereid gevonden de coördinatie van de bemensing op zich te nemen, dit in nauw overleg met het kantoor. In de orangerie waren verschillende 'versnaperingen to go' verkrijgbaar.

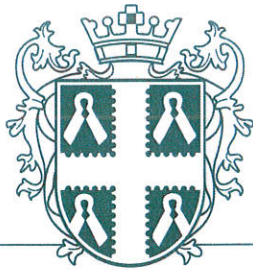
Beeld 'Staande man' in de tuin van Middachten

Bezoekersaantallen

De bezoekersaantallen voor de tuin lagen op hetzelfde niveau als in 2020. Door versoepeling van de coronamaatregelen in de zomer en nazomer, konden enkele grote ontvangsten in de tuin en de zomermarkten doorgang vinden. Dat gold ook voor enkele concerten in het tuintheater. Het erfgoedssymposium in het kader van de BNG Erfgoedprijs is door de gemeente in de tuin georganiseerd. Op de opengestelde paden in het park nam het aantal bezoekers in 2021 nog verder toe, een effect van Corona dat ook elders in het land zichtbaar was.

Bezoekersaantallen	2021	2020	2019	2018	2017
Reguliere activiteiten					
Huis, zomeropstelling	0	0	1.037	476	1.554
Tuinopenstelling	4.184	4.146	4.397	2.606	4.217
Concerten	270	0	894	700	594
Kerstopenstelling	0	0	6.513	6.892	5.553
Faunadag	0	0	1.985	1.783	1.425
Rondleidingen huis/tuin	575	46	1.221	1.020	1.719
Huwelijken en zakelijke ontvangsten	1.050	434	1.668	1.500	2.878
Erfgoedlogies	142	138	285	680	822
Zomermarkten in de laan	4.000	2000	4.000		
Buitenplaats vrije wandeling (schatting)	28.500	25.000	20.000	20.000	20.000
<i>Subtotaal</i>	<i>38.721</i>	<i>31.764</i>	<i>41.982</i>	<i>35.657</i>	<i>38.762</i>
Incidentele evenementen					
Kasteelfair/Groene Dagen	0	0	5.955	2.500	7.000
ICCCR	0	0		0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5.955</i>	<i>2.500</i>	<i>7.000</i>
Totaal aantal bezoekers	38.721	31.764	47.937	38.157	45.762

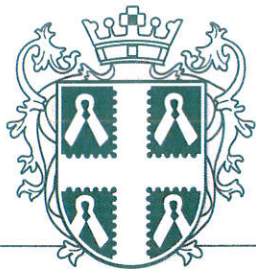
Vrijwilligers

Zonder de inzet van vrijwilligers is de openstelling van huis en tuin niet mogelijk. Aan het einde van het jaar kende Middachten 151 vrijwilligers (in 2020 147), dat wil zeggen 115 actieve vrijwilligers, 8 vrijwilligers met een incidentele beschikbaarheid, 13 vrijwilligers vanuit de Bekenstichting en 15 vrijwilligers met een bijzondere status. Deze laatste groep wordt gevormd door vrijwilligers die zich lang voor Middachten hebben ingezet maar nu een hoge leeftijd hebben bereikt en/of fysiek te grote beperkingen hebben gekregen. Met hen blijft Middachten een warme band onderhouden.

Helaas heeft corona de activiteiten die vrijwilligers konden doen beperkt. Veel evenementen werden afgelast en in het kasteel is slechts door een enkeling werk verzet. Bij de tuinopenstelling, de ontvangsten in de orangerie en bij het tuinonderhoud konden de vrijwilligers zich gelukkig op een aangepaste wijze wel inzetten.

Er zijn verschillende vrijwilligersgroepen die een aparte activiteit voor hun rekening nemen. Elke groep wordt gecoördineerd door een van de vrijwilligers, in nauw overleg met de coördinator vrijwilligers en de organisatie van Middachten. Zo zijn er de rondleiders, is er een groep gastvrouwen en gastheren van de orangerie, een aantal vrijwilligers die in het najaar de jams klaarmaakt, vrijwilligers die zich inzetten voor inventarisatie en onderhoud van de collectie, een ploeg die de beken onderhoudt en een groep die de kruidentuin onderhoudt. Onder leiding van de conservator houdt een groep vrijwilligers zich bezig met inventarisatie en onderhoud van de inboedel en wordt textiel hersteld of vernieuwd.

Het is belangrijk dat er tussen de vrijwilligers, de familie en de professionele organisatie een goede binding en communicatie is. Vanwege de bijzondere omstandigheden vroeg dat dit jaar extra aandacht. Om enig contact met de vrijwilligers te houden, is regelmatig een nieuwsbrief met actualiteiten voor de vrijwilligers samengesteld. Op 14 september was het mogelijk om de vrijwilligers te ontvangen in een tent in de tuin. Tijdens deze bijeenkomst is een jubileumspeld van Middachten geïntroduceerd. Vrijwilligers die 12,5 of 25 jaar zich hebben ingezet voor Middachten, ontvangen een zilveren of gouden speldje. Tijdens de bijeenkomst zijn 18 zilveren en 7 gouden speldjes uitgereikt. Deze geste werd door de vrijwilligers zeer gewaardeerd.

Vrienden van Middachten

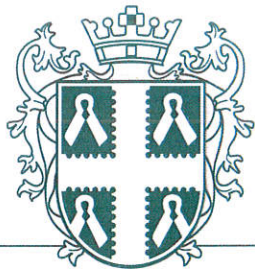
Stichting Vrienden van Middachten
Landgoed Middachten 3
6994 JC De Steeg

telefoon : 026 4952186
fax : 026 4955115
e mail : info@middachten.nl
www.vriendenvanmiddachten.nl

Jubileumspeldjes vrijwilligers

Enkele vrijwilligers maken op regelmatige basis zeer veel uren voor de stichting. Zij ontvangen hiervoor een bescheiden vrijwilligersvergoeding. Het betreft wekelijkse ondersteuning van de conservator ten behoeve van het interieur, ondersteunende kantoorwerkzaamheden en coördinatie van al het vrijwilligerswerk.

PR

In 2021 is besloten om een professionele kracht op PR gebied in te huren, in aanvulling op de eigen organisatie. Het doel is om meer bekendheid te geven aan de activiteiten en een breder publiek te bereiken.

In november was er een veelbekeken documentaire over het beheer op Middachten te zien via Omroep Gelderland. Via de diverse sociale media laat Middachten regelmatig van zich horen, het aantal volgers groeit nog steeds. Per bericht worden op Twitter en Facebook rond de 1200 personen bereikt, voor Instagram ligt dat op bijna 400 personen. Met de nieuwsbrief die driemaal per jaar wordt verspreid bereiken we bijna 2200 lezers.

Facebook:	2235	(2020)	>	2456	(2021)
Instagram:	839	(2020)	>	1053	(2021)
Twitter:	1930	(2020)	>	2003	(2021)
LinkedIn:	213	(2020)	>	283	(2021)

Financiën

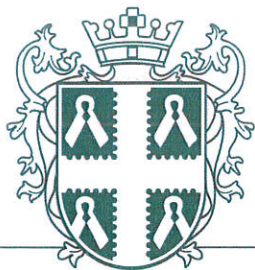
De stichting sloot het jaar af met een positief saldo van € 5.852 De inkomsten bestaan volledig uit de donaties van Vrienden, sponsoring en voor een klein gedeelte uit winkelverkoop. De winkelverkoop bleef achter doordat vanwege Covid19 geen evenementen zoals kerstopenstelling konden worden georganiseerd.

De ontvangen gelden zijn gedeeltelijk besteed ten behoeve van de vrijwilligers. De bestuursleden ontvingen ook dit jaar geen beloning of onkostenvergoeding.

De overgebleven gelden zullen worden ingezet als cofinanciering bij uitvoering van aantal projecten in 2022 in de tuin. Voor deze projecten, waaronder uitbreiding van de rozenleidingen, is een subsidie bij de gemeente Rheden aangevraagd.

Bedrijfsvrienden en sponsors

Enkele bedrijven uit de regio zijn bedrijfsvriend. Bouwbedrijf Hoffman, Topbuxus, Rozenkwekerij de Wilde en Sportieve Evenementen Peter Oversteegen VOF steunen de stichting met een financiële of materiele bijdrage.

Vrienden

De stichting kent sinds lange tijd Vrienden, die Middachten een warm hart toedragen en de stichting met een jaarlijkse bijdrage steunen. In ruil daarvoor worden de Vrienden betrokken bij het wel en wee op Middachten en krijgen zij gratis toegang tot de tuinen.

Helaas kon de jaarlijkse Vriendenmiddag ook dit jaar niet doorgaan vanwege Covid19. Gedurende het jaar zijn wel nieuwsbrieven verstuurd naar vrienden en betrokkenen bij Middachten.

De stichting kende op 31 december 2021 **277** Vrienden, eind 2020 waren dat er 272. Samen met onze 151 vrijwilligers, heeft Middachten **428** Vrienden per 31 december 2021.

Vastgesteld te De Steeg, 22 juni 2022,

R.C. König, voorzitter

M.U. de Beurs, lid

J. Jansen, lid

M.E. Pieterse - van Baars, secretaris

F.W.F.L. Graf zu Ortenburg, lid

R. Roelfzema, lid